30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

TVOJ SERIÁL

RÝCHLYCH OTÁZOK & ODPOVEDÍ PRI PRÁCI SO ŠIKANOVANÍM

PREVENTÍVNE NÁSTENKY
VZDELÁVANIE
CENTRUM ZNALOSTÍ O ŠIKANOVANÍ
PREVENTÍVNA STRATÉGIA

www.edusmile.sk

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#01

OTÁZKA

AKO ROZOZNÁM ZÁBAVU OD NÁSILIA?

ODPOVEĎ

Základným faktorom násilia je, že niektorá zo strán nemá možnosť zo situácie "beztrestne" a bez poníženia odísť.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#02

OTÁZKA

PREČO MÁ NIEKTO POTREBU ŠIKANOVAŤ?

ODPOVEĎ

Táto nezrelá reakcia na frustráciu je často vlastným spôsobom ochrany pred stratou kontroly nad situáciami okolo seba. Je to spôsob, ako demonštrovať moc, nezažiť vlastné zranenie a odvrátiť pozornosť od vlastných nedokonalostí.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#03

OTÁZKA

AKO POTRESTAŤ INICIÁTORA ŠIKANOVANIA?

ODPOVEĎ

Je potrebné oddeliť akt od osoby. Za akt dieťa musí prevziať zodpovednosť elimináciou dôsledkov na obeti. Avšak aj inicátor šikany musí dostať porozumenie, ktoré nám pomôže nájsť spôsob, ako s ním ďalej pracovať.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#04

OTÁZKA

KOĽKO OCHRANY POTREBUJE OBEŤ ŠIKANOVANIA?

ODPOVEĎ

V akútnom štádiu potrebuje obeť okamžitú a masívnu ochranu. V procese ďalšej práce sme pre dieťa sprievodcom pri hľadaní vlastných spôsobov ochrany a sebaadvokácie. Dieťa chránime primerane tak, aby sme nezmenšovali jeho odolnosť.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#05

OTÁZKA

SÚ AJ ĎALŠÍ PRÍTOMNÍ SÚČASŤOU ŠIKANOVANIA?

ODPOVEĎ

Každý, kto sa pri šikanovaní nachádza, je jeho súčasťou. Hecovanie, mlčanie, snaha o zastavenie, smiech, podpora, ale aj odvrátenie zraku sú rozhodujúce faktory, ktoré majú vplyv na to, ako incidenty prebiehajú. A každý prítomný ich ovplyvňuje.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#06

OTÁZKA

PREČO SA NIEKTORÉ OBETE JAVIA, ŽE IM ŠIKANOVANIE NEPREKÁŽA?

ODPOVEĎ

Pre mnohé deti priznať šikanu znamená zároveň priznať svoju slabosť pred sebou samým aj druhými. Navyše dieťa môže mať strach, že bude vylúčené zo skupiny a ocitne sa medzi outsidermi.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#07

OTÁZKA

PREČO OBEŤ ZO SITUÁCIE NEODÍDE, KEĎ MÁ TÚ MOŽNOSŤ?

ODPOVEĎ

Pri dlhodobej šikane je medzi obeťou a agresorom určitý vzťah. Za neschopnosťou odísť môže byť paralýza obete, predpoklad, že zotrvanie ešte viac nenahnevá iniciátora, ale aj predpoklad, že to iniciátor ocení.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#08

OTÁZKA

PREČO SA NIEKTORÉ DETI PRIDÁVAJÚ NA STRANU ŠIKANUJÚCEHO?

ODPOVEĎ

Často je za tým stratégia, ktorou si dieťa zabezpečuje, aby sa nestalo aj ono terčom šikany. Príslušnosť k inicátorovi môže znamenať výhodný vzťah "ochrana za podporu".

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#09

OTÁZKA

PREČO SA PRÍTOMNÉ DETI PRI ŠIKANE NEPOSTAVIA ZA OBEŤ?

ODPOVEĎ

Deti predpokladajú, že podpora obete môže upriamiť pozornosť na ich samých. Mnohé to robia aj z dôvodu, aby sa nedostali do nepriazne inciátorov šikanovania.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#10

OTÁZKA

MÔŽE BYŤ MANIPULÁCIA ŠIKANOVANÍM?

ODPOVEĎ

Manipulácia môže byť súčasťou šikanovania, ktorou často demonštruje iniciátor svoju beztrestnosť v kolektíve či pred učiteľmi. Môže byť aj stratégiou, ako dlhodobo podkopať sebavedomie druhého dieťaťa a dosiahnuť nad ním kontrolu.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#11

OTÁZKA

JE ŠIKANOVANIE TRESTNÝM ČINOM?

ODPOVEĎ

Šikanovanie nie je skutok. Je to spôsob, akým niekto opakovane a úmyselne zneisťuje druhého. Naplniť skutkovú podstatu trestného činu môže svojou intenzitou, dôsledkami a rozsahom.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#12

OTÁZKA

PODĽA ČOHO SI VYBERÁ INICIÁTOR OBETE?

ODPOVEĎ

Iniciátori idú často "na istotu". A využívajú odlišnosti dieťaťa alebo jeho bezbrannosť. Vtedy sú si istí, že pred publikom aj v prípadnej fyzickej či slovnej výmene uspejú.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#13

OTÁZKA

AKO ZMENIŤ ŠIKANOVANÉHO, ABY SA VEDEL BRÁNIŤ?

ODPOVEĎ

Šikanovanie je pre obeť rana v sebaobraze. Pre zvrátenie opakovaného statusu obete potrebujeme nájsť u dieťaťa témy, v ktorých sa cíti sebaisto, ľudí, ktorí ho bezpodmienečne prijímajú a dôvody pre pozitívne vnímanie samého seba.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#14

OTÁZKA

PREČO RODIČIA INICIÁTORA ŠIKANOVANIA ČASTO NECHCÚ UVERIŤ, ŽE ICH DIEŤA ŠIKANUJE?

ODPOVEĎ

Dieťa preberá princípy zvládania frustrácie z blízkeho okolia - najmä od rodiny. Pripustiť, že moje dieťa zlyhalo, zároveň niekedy znamená priznať aj svoje zlyhanie. Mnohí rodičia tiež nevnímajú silu skupinovej dynamiky a predpokladajú, že tak, ako sa dieťa správa v kruhu rodiny, sa správa aj v kolektíve.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#15

OTÁZKA

ČO ZNAMENÁ OCHRANA OBETE?

ODPOVEĎ

Ak vnímame, že obeť stratila šikanovaním kontrolu nad svojím rozhodovaním, ochrana smeruje k navráteniu tejto kontroly. Obeť nechránime len pred samotným iniciátorom, ale aj pred vlastnými pocitmi menecennosti či neschopnosti.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#16

OTÁZKA

AKO INFORMOVAŤ RODIČOV, KEĎ JE ZATIAĽ MÁLO INFORMÁCIÍ?

ODPOVEĎ

Nie je chybou, ak rodiča informujeme o incidente, nie o šikanovaní. Rodičom je potrebné vysvetliť, že pre zmysluplné nastavenie opatrení a pomoci pre jednotlivých účastníkov je potrebné pracovať bez tlaku a s dostatkom informácií.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#17

OTÁZKA

AKO MÁM KOMUNIKOVAŤ S INICIÁTOROM ŠIKANOVANIA O INCIDENTOCH?

ODPOVEĎ

Skúste sa vyhnúť otázkam "prečo?". Nechajte žiaka, nech vám vysvetlí incident vlastnými slovami a pýtajte sa ho na jeho motívy a očakávania, ktoré mal.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#18

OTÁZKA

MÔŽEM KONFRONTOVAŤ ŠIKANOVANÉHO A ŠIKANUJÚCEHO?

ODPOVEĎ

Medzi šikanujúcim a šikanovaným je nerovný vzťah. V konfrontácii je obeť pod tlakom a jej odpovede môžu byť tendenčné. Navyše môžete dieťa znovu traumatizovať.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#19

OTÁZKA

AKO SA MÁM PÝTAŤ SVEDKOV, ČO SA STALO?

ODPOVEĎ

Predpokladajte, že každý viac sympatizuje s jednou alebo druhou stranou. Preto sa pýtajte na vnímanie situácie z vlastného uhla pohľadu a nehľadajte pravdu.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#20

OTÁZKA

AKO ZISTÍM PRAVDU O INCIDENTOCH ŠIKANOVANIA?

ODPOVEĎ

Porozumenie situácií musí byť nadradené "pravde". Aj iniciátor má "logiku", podľa ktorej koná. Väčšia šanca ju navnímať a pochopiť je, ak dáte možnosť situáciu vysvetliť.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#21

OTÁZKA

AKO VYCÍTIM, ŽE V TRIEDE VZNIKAJÚ PODMIENKY NA ŠIKANOVANIE?

ODPOVEĎ

V triede sa môže objavovať manipulácia, schvaľovanie násilia, "dvojaký meter", zľahčovanie pocitov iných, rozprávanie za pocity iných, zosmiešňovanie názorov iných.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#22

OTÁZKA

AKO MÁM ZAKROČIŤ, AK CÍTIM, ŽE SA V TRIEDE NIEKTO TVÁRI, ŽE JE VIAC?

ODPOVEĎ

Nebadane zaveďte v kolektíve nové pravidlá. Nájdite spôsob, aby mohli vyniknúť ostatní, striedajte lídrov, eliminujte vplyv napríklad častejším zaraďovaním aktivít v malých skupinách.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#23

OTÁZKA

KOHO MÁM INFORMOVAŤ, AK SA V TRIEDE VYSKYTNE ŠIKANOVANIE?

ODPOVEĎ

O incidente informujte vedenie školy a školský podporný tím. Rozdeľte si úlohy a informujte rodičov. Vytvorte si čas na prípravu pred zavolaním rodičov do školy, neriešte to cez telefón ani EDUPAGE.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#24

OTÁZKA

AKO SA BRÁNIŤ PRED RODIČOM, KTORÝ OZNAČUJE INCIDENT ZA ŠIKANU, AJ KEĎ ŇOU NIE JE?

ODPOVEĎ

Opýtajte sa rodiča, aké konkrétne prejavy popísalo jeho dieťa a venujte sa ich dôsledkom. Uistite ho, že nie je cieľom hľadať správne pojmy, ale vyriešiť situáciu tak, aby bola akceptovateľná pre všetkých.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#25

OTÁZKA

AKO PRACOVAŤ S TRIEDOU, KDE JE ŠIKANOVANIE?

ODPOVEĎ

Šikanovanie je "choroba" sociálnych vzťahov a strata kontroly. Zamerajte sa na redefiníciu úspechu každého dieťaťa, na scitlivovanie žiakov, hľadajte spôsoby, ako si pomôcť navzájom.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#26

OTÁZKA

ČO ROBIŤ, ABY V TRIEDE ŠIKANA NEVZNIKLA?

ODPOVEĎ

Pravidelné rozhovory s deťmi poskytujú náhľad na ich postoje. Scitlivovanie ich robí tolerantnejšími a prístupnejšími na inakosť. Spoločné aktivity s úspechom pre všetkých redukujú frustráciu.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#27

OTÁZKA

AKO ZASTAVIŤ RODIČOV, KTORÍ SA NAZDÁVAJÚ, ŽE ŠKOLA NIČ NEROBÍ?

ODPOVEĎ

Vyjadrite rodičom solidaritu v strachu o svoje dieťa. Vysvetlite im, že nájsť vhodné opatrenia si vyžadujú čas a "vyladďovanie". Hovorte im o opatreniach na najbližšie dni, aby ste mali čas ich prispôsobovať.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#28

OTÁZKA

JE PRESTUP OBETE DO INEJ TRIEDY ALEBO ŠKOLY RIEŠENÍM?

ODPOVEĎ

Nezdravé podhubie, v ktorom "rozkvitla šikana", môže zostať v triede aj po odchode obete. A samotnú obeť môže nový iniciátor stretnúť aj v novej triede. Preto je tak dôležité sa pokúsiť "ozdraviť" iniciátora, obeť aj kolektív. Vtedy môžeme považovať šikanu za vyriešenú.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#29

OTÁZKA

JE VECOU ŠKOLY ŠIKANOVANIE ZA ŠKOLSKOU BRÁNOU?

ODPOVEĎ

Rozhodujúce nie je to, kde sa šikanovanie udialo, ale či sa niekto dospelý zo školy o tom dozvedel. Škola má zákonnú povinnosť poskytnúť bezodkladnú pomoc každému dieťaťu, ktoré pomoc potrebuje bez ohľadu na miesto, kde k ohrozeniu prišlo.

30 OTÁZOK & ODPOVEDÍ

o šikanovaní

#30

OTÁZKA

ČO POTREBUJE UČITEĽ, ABY MOHOL EFEKTÍVNE RIEŠIŤ ŠIKANOVANIE?

ODPOVEĎ

Základom je dobrá znalosť legislatívy, snaha porozumieť každému, koho sa prípad týka, nenásilná komunikácia a schopnosť citlivo tvoriť opatrenia.

EDUSMILE s.r.o.

info@edusmile.sk

Pre aktuálne informácie sa registrujte do **newsletteru**

www.edusmile.sk